

ZIRGA gadā, pirms divpadsmit gadiem

2002. gada janvāris

✓ Preiļu rajonā jaunajā, Zirga gadā, pirmā apņemšanās bija pabeigt pašvaldību vienotās informācijas sistēmas projekta noslēguma posmu. Tas nozīmēja to, ka visās rajona pašvaldībās būs pieejami interneta pakalpojumi. Preiļu rajons bija viens no pirmajiem valstī, kas iesaistījās vienotās informācijas sistēmas projekta realizēšanā. Gada sākumā bez interneta sakariem bija vēl Silajāņu, Siļukalna, Saunas, Rudzātu, Pelēču un Galēnu pagasti. Bet, piemēram, Daugavpils rajons vēl tikai uzsāka līdzīga projekta īstenošanu.

Starp jaunajā gadā veicamajiem darbiem bija arī Preiļu rajona teritoriālplānojuma pabeigšana. Šim nolūkam bija paredzēta mērķdotācija, ko piešķir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. Kam gan vajadzēja tērēt līdzekļus, speciālistu darbu un laiku šādam plānojumam, ja vienlaikus turpinājās novadu veidošana? Sen vairs nepastāv rajons, nedz kādam vajadzīgs tā kopīgais plānojums.

✓ Uz diviem gadiem — no plānotā 2005. gada līdz 2007. gadam — tika atlikta celulozes rūpnīcas darbošanās uzsākšana. Sarunās ar investoriem bija daudz neatrisinātu jautājumu, arī ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja atzinums nebija gatavs.

✓ Jaungada nakts salūts Līvānu novada domei izmaksājis 400 latus. Salīdzinājumam — 2000. gada salūts Līvānos izmaksāja 900 latu.

✓ Jersikas pagasta padome pagarināja zemes nomas līgumu ar akciju sabiedrību «Līvānu kūdras fabrika» uz 20 gadiem. Uzņēmums pagastā nomāja 54 tūkstošus kvadrātmetru lielu zemes gabalu.

✓ Īsi pirms gadu mijas piedzīvota īsta dabas stihija — sasnīga pārmērīgi daudz sniega. Gada nogalē sniega sega

papildinājās trijiem lāgiem. No pilsētām tika izvests milzīgs apjoms sniega. Tomēr gadu mijā attīrīti bija tikai galvenie ceļi. Pastnieku zirgi pa sniegu lauku ceļos iegrīma līdz vēderam, ragavas bija pilnas ar sniegu. 2. janvārī līdz sešām vietējām pasta nodaļām pat pasta mašīna nevarēja piebraukt. Pie mājām nevarēja piekļūt piena savācējmašīnas, nevarēja piebraukt «ātrie». Vispirms noskaidrojām, līdz kurai vietai varēs piebraukt, un tikai pēc tam dodamies ceļā, cerībā, ka preti būs atsūtīts zirgu pajūgs, «Novadniekam» stāstīja mediķi. Ja attālums mazāks par kilometru, uz ceļa pametuši mašīnu, mediķi briduši kājām. Sniega dēļ aizkavējās arī kāda ligava un ligavas māsa, kuras kāzu dienā bija devušās uz frizētavu saposties. Atgriežoties mājās, ceļu aizsprostoja sniegā iestādītais traktors, kurš bija devies tīrīt brauktuvi. Re, kāda sniega pārbagātība un rūpes bija iepriekšējā Zirga gada sākumā. Bet citiem atkal prieki. Piemēram, Daugava aizsalusi visā platumā, un Jersikas iedzīvotāji ar automašīnām braukuši pāri pa taisno. Reti mēdzot būt, ka upei ledus vāks tik biezs un pilnīgs.

✓ Aglonas bazilikas kora skolas atbalsta biedrība «Rūtoi» sarīkoja labdarības loteriju «Mēs gribam, lai mūs dzird». Par biļetēm un ziedojumos tika iegūti 800 latī, kas tomēr bija par maz iecerētā pirmā kompaktdiska ierakstīšanai. Tajā bija paredzēts iekļaut garīgos dziedājumus latīņu, latgaļu un krievu valodā.

✓ Saeima otrajā lasījumā atbalstīja grozījumus likumprojektā par svētku un atceres dienām. Grozījumos 4. maijs noteikts par brīvdienu.

✓ Preiļu novada budžets 2002. gadam bija 2 162 473 latī. Noteiktās prioritātes bija izglītība un kultūra.

✓ Līvānu novada dome, pieņemot jauno budžetu, paredzēja pabeigt

sporta zāles, kas tika celta pie Līvānu 1. vidusskolas (toreiz saucās Līvānu ģimnāzija) būvdarbus un pilsētas bibliotēkas pārvietošanu no avārijas stāvoklī esošas mājas uz toreizējo domes ēku.

✓ Līvānos ekspluatācijā nodeva Straumes HES uz Dubnas. HES būvniecība izraisīja ne mazums protestu. Uzņēmumam vēl vajadzēja veikt krasta sakopšanas un apzaļumošanas darbus, uzbūvēt caurteku un paaugstināt Upes ielas līmeni. Bija izstrādāts skiču projekts viesnīcas ierīkošanai līdzās hidroelektrostacijai, taču šī iecere netika realizēta.

Dubna bez tam iekļauta to upju sarakstā, uz kurām HES būvniecība vairs netiks atļauta.

✓ Pirms 12 gadiem litrs piena Līvānu un Preiļu tirgū maksāja 18 santīmus, cūkgaļas karbonādes kilograms 2,45 — 2,50 latus, speķis — 1,30 latus, kartupeļi — 25 — 30 santīmi, litrs dzērveņu — 0,60 — 0,70 santīmi, kilograms medus — 2,70 — 2,80 latī.

✓ 2002. gadā Preiļos vēl darbojās kinoteātris. Īpašnieks stāstīja, ka gada laikā vidēji tiek demonstrētas 84 filmas, 70 no tām — pilnīgi jaunas. Tomēr skatītāju skaits strauji sarucis, bet izdevumi pieauguši. 2001. gadā kinoteātri apmeklēja 9733 skatītāji. Tas bija daudz mazāk nekā trijos iepriekšējos gados. 2001. gadā apmeklējumu skaita ziņā līdere ar 600 skatītājiem bija filma «102 dalmācieši», gadu iepriekš — «Titāniks». Kinoteātra «Ezerzeme» ziedu laiki piedzīvoti 1998. gadā, kad Jāņa Streiča filmu «Likteņdzirnas» vienā nedēļā noskatījās 3170 cilvēki. Tā apsteidza pirms tam uzrādīto rekordu — «Cilvēka bērns» 1992. gadā, ko vienas nedēļas laikā noskatījās 2400 skatītāju. Biļete uz pieaugušo filmām maksāja 50 — 80 santīmus. Rīgas kinoteātros atiecīgi 1,90 līdz 2,90 latiem.

Izmantots 2002. gada «Novadnieka» komplekts